

Concept Speelplan de **Buitenkans** in Gemeente Tiel

Het bevorderen van buitenspelen wordt met meerdere partijen en integraal aangepakt. Hierin is het belangrijk om aandacht te hebben voor:

1. De hardware (fysieke inrichting zoals speelplekken, outdoor fitness, groen ...);
2. De software (interventies, beweegprogramma's, activiteiten) en
3. De orgware (professionals, ouders, maatschappelijke partners, onderwijs, gemeente).

Fasering van het project

Fase 0: Samenwerkingscontract	8 juli 2024
Plan van aanpak	16 juli 2024
Fase 1: Afronding participatie	10 december 2024
Startfoto	28 februari 2025
Fase 2: Concept Speelplan	10 maart 2025 (streefdatum)
Definitief Speelplan	Mei/juni 2025 (streefdatum)
Fase 3: Realisatie	Juni – oktober 2025 (streefdatum)
Opening – feest	Oktober 2025 (streefdatum)
Eindevaluatie	November 2025 (streefdatum)

Doelstelling & resultaat

Een korte beschrijving van de doelstelling van het project en de beoogde resultaten.

Speelplek aan de dijk voor onder andere kinderen van 4 t/m 12 jaar, wat fungeert als ontmoetingsplek. Waar kinderen en ouders hele dagen zouden kunnen verblijven.

Aan het einde van dit project hebben kinderen in de leeftijdscategorie 4-12 jaar in de buurt meer uitdagendere en veilige speelkansen. Dat is een directe winst voor hun ontwikkeling en draagt bij aan een leefbaardere buurt. De kinderen hebben hierover samen met ouders en overige buurtbewoners nagedacht en invloed gehad op het eindresultaat.

Een goed gebruikte nieuw ingerichte speelplek aan de Hertog Arnoldstraat. Waarbij deze speelplek valt onder stichting Tiel Speelt en hiermee het onderhoud en de voortzetting geborgd wordt.

Doelen uit Sport- en beweegbeleid: In samenwerking met de sport- en beweegaanbieders is er in 2026 10% meer sport- en beweegaanbod gecreëerd voor doelgroepen die belemmeringen ervaren om te bewegen en te sporten.

Onze overkoepelde doelstelling: "In 2026 is het percentage Tielenaren dat voldoet aan de beweegrichtlijnen gestegen." In 2020 is dit 45%.

Budget totaal

Baten

- Financiële bijdrage Buitenspeelcoalitie
- Financiële bijdrage gemeente
- Extra financiering

Kosten

- Hardware
- Software
- Orgware

Hardware

Bij hardware gaat het om de daadwerkelijke fysieke speelplekken. Het betreft hier speelplekken in de openbare ruimte, speeltuinen, maar ook aan parken, veldjes en andere informele speelplekken in een wijk.

- * Buiten spelen gaat niet altijd over actief spel. Speelplekken zijn vaak ook ontmoetingsplekken waar kinderen relaxen. Speelaanleidingen die dit gedrag ondersteunen (zoals bankjes of nestschommels) zijn welkom.
- * Buiten spelen vindt zowel op formele als informele plekken plaats. Aandacht voor de potentie van de informele plekken is wenselijk.
- * Als speelplekken schoon en avontuurlijk zijn, gaan kinderen daar eerder spelen.

- Beschrijving van de voorgenomen investeringen in de openbare ruimte en/ of speelvoorzieningen.
- Welke specifieke aandachtspunten zijn te benoemen bij de (her) inrichting.
- Is er gedacht aan het inclusief spelen?

Een inclusieve speelplek voldoet aan de 100 – 70 – 50 regel:

- * 100% openbaar toegankelijk
- * 70 % is de speelplek begaanbaar met aangepaste infrastructuur
- * 50% van de speeltoestellen zijn bespeelbaar.

- Hoe is de kwaliteit en veiligheid van de speelplekken geborgd?
- Hoe is het beheer en onderhoud van de speelplekken geregeld?
- Hoe draagt de ontwikkeling van de speelplek bij aan de doelstelling van het project Buitenkans?

De inrichting van een speelplek is opgebouwd uit diverse posten en kan per project variëren. Het is niet alleen de aanschaf van de speeltoestellen maar bijvoorbeeld ook de ontwerpkosten, veilige ondergronden, aanleg infrastructuur en groen, plaatsen van straatmeubilair, montage en vervoerskosten en de winstmarge van een leverancier of aannemer.

NB: Ga in overleg met de contactpersoon van de gemeente of diverse posten op de begroting buiten het project gehouden kan worden. Deze kunnen wellicht door andere afdelingen betaald worden. Denk bijvoorbeeld aan straatmeubilair, groen en infrastructuur.

Het proces:

- Naar aanleiding van de resultaten uit de participatie met stakeholders, bewoners/ouders en kinderen is er een programma van eisen opgesteld voor de speelplek aan de dijk, aan de Hertog Arnoldstraat. Er is gekozen om met de Buitenkans op deze speelplek te richten, omdat er unaniem uit de participatie kwam dat deze speelplek nu erg gemist wordt en dat het voor de dijkversterking een hele fijne speelplek was. Er is een grote wens dat deze speelplek weer terugkomt, met genoeg variatie in spelen en bewegen en geschikt voor elke leeftijd (4 t/m 12 jaar).
- Daarbij zijn activiteiten op de speelplek gewenst, dit om de speelplek in te wijden en te zorgen dat kinderen op de speelplek gaan spelen (ook buiten de activiteiten om). En het kan bijdragen aan een stukje veiligheid voor de kinderen tijdens het buitenspelen.
- De eerste versie van het programma van eisen, op gebied van spelen en alle andere domeinen die belangrijk zijn bij het aanleggen van een speelplek aan de dijk, is gedeeld en besproken met stakeholders. Met hun feedback zijn enkele kleine aanpassingen gedaan, maar in essentie is het pve hetzelfde gebleven.
- Vanuit de gemeente Tiel is er contact opgenomen met OBB Spelmakers, een ontwerpbureau. Daar hebben we een kennismakingsgesprek mee gehad en het idee van de opgave besproken. Zij komen met een voorstel voor het traject, inclusief kosten, als dit

allemaal past binnen de Buitenkans, dan gaan zij ons ondersteunen bij de vervolg participatiemomenten.

- OBB Spelmakers maakt een eerste vlekkenplan voor de speelplek. We organiseren gezamenlijk een ontwerpmiddag, waarbij kinderen en bewoners/ouders worden uitgenodigd. Zij gaan aan de hand van het vlekkenplan de speelplek ontwerpen. Met alle input maak OBB Spelmakers een voorlopig ontwerp. Dit voorlopige ontwerp wordt teruggekoppeld naar kinderen en bewoners/ouders. Op basis van de reacties hierop wordt het definitieve ontwerp gemaakt.

Programma van Eisen

Eisen project Buitenkans

- Het moet een ontmoetingsplek worden met voldoende verblijfswaarde in de vorm van zitgelegenheid, schaduw-/zonplekken en prullenbakken. Waar je de hele dag kan vertoeven.
- Ruimte voor verschillende speeltypes (rauw, zacht, schouw, bouw). Zie bijlage voor uitleg over speeltypes. En dat deze verschillende speeltypes elkaar niet in de weg zitten.
- Het moet een plek worden voor alle leeftijden (focus op 4 t/m 12), waar kinderen met vrienden en familie naartoe kunnen gaan.
- De inrichting moet een natuurlijke en avontuurlijke uitstraling krijgen met voldoende speelaanleidingen en natuurlijke elementen. (Beweegvriendelijke openbare ruimte - beleid)
- De speelplek moet variatie hebben tussen bewegen en spelen.
- Kinderen vinden het belangrijk dat ze kunnen klimmen, glijden, draaien, voetballen en samen kunnen spelen.
- Mogelijkheid om buiten spelletjes te spelen, zoals verstoppertje en buskruit.
- De speelvoorziening moet schoon, heel en veilig zijn zodat kinderen daar eerder gaan spelen. De speelplek moet voldoen aan de WAS.
- Het moet een inclusieve speelplek worden die voldoet aan de 100 – 70 – 50 regel:
 - 100% openbaar toegankelijk
 - 70 % is de speelplek begaanbaar met aangepaste infrastructuur
 - 50% van de speeltoestellen zijn bespeelbaar.
- Meiden spelen minder buiten dan jongens. Dit vraagt om extra aandacht bij de inrichting van de buitenruimte. Variatie en uitdaging is het troefwoord met voldoende speelaanleidingen die gevarieerd gebruik toelaten of aanmoedigen.
- Meiden willen een veilige ruimte met voldoende overzicht. Belangrijk is een geschikte inrichting om te chillen en elkaar te ontmoeten.

Wensen project Buitenkans

- Een speeltoestel zoals monkey bars is vaak genoemd door kinderen.
- Kinderen hebben ook de wens voor een voetbalveld
- Voor het organiseren van spel- en beweegactiviteiten voor kinderen is er een open ruimte nodig
- Ouders zouden het leuk vinden om een kabelbaan, nestschommel en basketbal- en voetbalveld terug te zien.
- Een uitnodigende entree naar de speelplek.

Toelichting budget hardware

De inrichting van een speelplek is opgebouwd uit diverse posten en kan per project variëren. Het is niet alleen de aanschaf van de speeltoestellen maar bijvoorbeeld ook de ontwerpkosten, veilige ondergronden, aanleg infrastructuur en groen, plaatsen van straatmeubilair, montage en vervoerskosten en de winstmarge van een leverancier of aannemer.

Software

Het aanleggen van een speelplek zorgt er niet automatisch voor dat alle kinderen uit de omgeving er komen spelen. Het is van belang om interventies en activiteiten die buitenspelen stimuleren in te zetten.

- Is er programmering op de buitenspeelplekken?
- Worden er interventies ingezet om buitenspelen te stimuleren?
- Zijn de kinderen en andere betrokkenen betrokken bij de keuze van de interventies?
- Dragen de interventies bij aan de doelstellingen van het project Buitenkans?
- Is er aandacht voor verschillende aandachtsgebieden zoals risicovol spelen, aandacht voor de meiden en/of samen spelen?

Meisjes spelen minder buiten dan jongens. Dit vraagt om extra aandacht bij de inrichting van de buitenruimte. Variatie is het troefwoord met voldoende speelaanleidingen die gevarieerd gebruik toelaten of aanmoedigen.

Meiden willen een veilige ruimte met voldoende overzicht en verlichting. Belangrijk is een geschikte inrichting om te chillen en elkaar te ontmoeten. Een afdak met voldoende sociale controle is een goed voorbeeld.

- Er moeten activiteiten georganiseerd worden in de Hertogenwijk, op de speelplek, voor kinderen uit de wijk. (*Bv. Door Tiel Beweegt!/ObyHelpt*)

Toelichting budget software

Orgware

Om kinderen met plezier te laten buitenspelen vraagt inzet. Verschillende professionals hebben daarin een eigen rol. Rollen op het gebied van beleid en van uitvoering. Ook is het goed om kinderen en ouders te betrekken bij (de organisatie van) de activiteiten.

- Welke gemeentelijke domeinen betrokken zijn er betrokken?
- Welke organisaties in de wijk zijn betrokken bij de organisatie en uitvoering van activiteiten om het buitenspelen te stimuleren?
- Hebben de betrokken organisaties een eigen uitvoeringsplan op het gebied van buitenspelen?
- Zijn er afspraken gemaakt over de continuïteit van het ketenpartneroverleg? Of wordt dit op een andere manier georganiseerd.

Toelichting budget orgware

Aanbevelingen

Het kan zijn dat er onderwerpen, acties of randvoorwaarden zijn die niet meegenomen worden in het project Buitenkans maar wel van belang zijn om te benoemen. Dit kan bijvoorbeeld op een later moment opgepakt worden of door een andere gemeentelijke afdeling betaald en uitgevoerd worden.

Wens vanuit bewonersparticipatie

Graaf Waltgerplein

- *De wens van ouders en kinderen is om de speelplek op te schonen en nieuwe speeltoestellen toe te voegen, zodat het een levendige plek wordt (ipv dat er een verlatengevoel heerst).*
- *De wens dat er een bewonersgroep/Tiel Speelt voor het onderhoud*
- Educatieve toestellen (zoals iets met rekenen, woorden, kleuren of getallen)

Watertappunt

Monitoring en evaluatie (Irma)

Toelichting relatie participatie en speelplan

- Op welke manier zijn stakeholders, ouders en kinderen betrokken geweest bij het ontwikkelen en definitief maken van het speelplan?
 - Bijv. zijn de organisaties in de wijk en beleidsdomeinen betrokken bij het ontwikkelen van de orgware en software?
- Op welke manier moeten de acties in het speelplan bijdrage aan de het oplossen van de belemmeringen en behoeften zoals in de startfoto beschreven?

Toelichting plan voor monitoring en evaluatie

- Op welke manier gaan we monitoren en evalueren hoe de uitvoering van het speelplan verloopt en of deze het gewenste resultaat bereikt?